

Sygn. akt IV Kz 1078/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jankowska

Sędziowie: SO Beata Marzec (spr.)

SO Agnieszka Bobrowska

Protokolant: sekr. sąd. Iwona Momot

po rozpoznaniu w sprawie **M. K.**

oskarżonego z art. 156 § 1 kk, 157 § 1 kk

zażalenia wniesionego przez pokrzywdzonego C. T.

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie

z dnia 13 września 2012 r. sygn. akt V K 919/12

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 1 kpk

postanowił:

I. zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

II. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciążyć C. T.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy umorzył – na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 kpk – postępowanie w sprawie z oskarżenia C. T. przeciwko M. K. z powodu nieziszczenia warunków z art. 55 § 1 kpk w postaci powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o umorzeniu śledztwa bądź odmowie jego wszczęcia.

Na postanowienie to zażalił się C. T. podnosząc, że umorzenie postępowania jest przedwczesne, niesłuszne i dyskryminujące stawiając oskarżonego w dużej korzystniejszej sytuacji procesowej.

Wywodził też, że nie został poinformowany o takim braku formalnym i że jego zdaniem nie występuje brak uprawnionego oskarżyciela, a zastosowana przez Sąd wykładnia (nadinterpretacja) prowadzi do całkowitej niemożności oskarżenia urzędników.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie okazało się pozbawione słuszności, a jego treść dowodzi niezrozumienia przez autora podstawy umorzenia postępowania w sprawie zainicjowanej jego aktem oskarżenia o przestępstwo publicznoskarbowe, jakiego miałby dopuścić się oskarżony M. K..

Przepis kodeksu postępowania karnego – przywołany przez Sąd Rejonowy tj. art. 55 § 1 kpk wyraźnie stanowi, kiedy pokrzywdzony działając jako oskarżyciel subsydiarny może wnieść akt oskarżenia o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Może to nastąpić nie w każdym przypadku, lecz tylko w razie „powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzenie śledztwa, w wypadku, o którym mowa w art. 330 § 2 kpk”.

Konieczność ziszczenia się tego warunku nie jest więc kwestią błędnej wykładni przepisów kpk przez Sąd Rejonowy, ale ich wyraźnego i jednoznacznego brzmienia, którymi Sądy zobligowane są kierować się, w swojej praktyce orzeczniczej.

Tymczasem w rozpatrywanym przypadku zapadło jedno postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa w dniu 18 października 2011 r. (Ds. 1172/11/SP), które zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 12 marca 2012 r. sygn. akt VII Kp 272/11, co wynika z dopuszczonych w postępowaniu odwoławczym jako dowód akt sprawy Prokuratury Rejonowej w Pyrzycach o sygn. akt Ds. 1172/11/SP. Natomiast aby wyczerpany został tryb z art. 55 § 1 kpk w związku z art. 330 § 2 kpk dopuszczający możliwość wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia, Sąd Rejonowy rozpoznając zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa musiałby je uchylić, przekazując sprawę prokuratorowi: jeżeli prokurator nadal nie znalazłby podstaw do wniesienia aktu oskarżenia i wydał ponownie postanowienie o umorzeniu śledztwa możliwe byłoby wniesienie przez pokrzywdzonego, który wykorzystał uprawnienia z art. 306 § 1 i 2 kpk, aktu oskarżenia określonego w art. 55 § 1 kpk, o czym się go poucza.

W sprawie nie został, więc spełniony wymóg formalny z art. 55 § 1 kpk, którego nie należy mylić i utożsamiać – jak to czyni skarżący – z brakiem formalnym aktu oskarżenia, do uzupełnienia którego sąd zwywa oskarżyciela.

Należy zaznaczyć, że chociaż zarzut subsydiarnego aktu oskarżenia został zakwalifikowany z art. 156 § 1 kk i 157 § 1 kk to analiza jego treści wskazuje, że stanowi on ewidentne oskarżenie M. K. o czyn z art. 231 § 1 kk (przekroczenie uprawnień przez komornika), którego dotyczyło postępowanie prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Pyrzycach w sprawie Ds. 1172/11.

Natomiast opisywane przez C. T. skutki w zakresie rozstroju zdrowia kwalifikowane przez niego z art. 156 § 1 kk i 157 § 1 kk, jakich miałby doznać członkowie jego najbliższej rodziny mają w jego ocenie stanowić jedynie konsekwencję owego przekroczenia uprawnień przez oskarżonego M. K., a nie samodzielny czyn. W związku z tym Sąd Rejonowy zasadnie postrzegając subsydiarny akt oskarżenia w płaszczyźnie art. 231 § 1 kk, w tym też aspekcie oceniając uprawnienia procesowe C. T. do wystąpienia z subsydiarnym aktem oskarżenia.

Okoliczności dotyczące doznania rozstroju zdrowia czy to przez syna, czy żonę pokrzywdzonego mogą stanowić przedmiot odrębnego zawiadomienia prokuratury o przestępstwach z art. 156 § 1 kk czy z art. 157 § 1 kk do złożenia, którego są jednak przede wszystkim uprawnione osoby nimi pokrzywdzone.

Chociaż akt oskarżenia C. T. został dotknięty także brakiem formalnym polegającym na tym, iż nie został sporządzony i podpisany przez adwokata (wymóg tzw. przymusu adwokackiego wprowadza art. 55 § 2 kpk) to wzywaniu pokrzywdzonego przez Sąd Rejonowy do uzupełnienia takowego braku było bezprzedmiotowe w sytuacji, gdy nie ziścił się warunek formalny z art. 55 § 1 kpk wskazany przez ten sąd co powoduje, że nawet sporządzenie aktu oskarżenia przez adwokata nie wpłynęłoby na wydanie i treść zaskarżonego postanowienia. Subiektywne odczucia pokrzywdzonego o „przedwczesnym, niesłusznym i dyskryminującym go” charakterze zaskarżonej przez niego decyzji Sądu Rejonowego są bez znaczenia dla oceny jej zasadności. Nie ma też podstaw do kierowania pytań prawnych do Sądu Najwyższego czy Trybunału Konstytucyjnego, o co postuluje C. T. domagający się też z tego powodu przyznania mu adwokata. Skarżący w żaden sposób nie wykazał ani udokumentował okoliczności mogących być podstawą do zwolnienia go z kosztów sądowych, w związku, z czym należało go nimi obciążyć na podst. art. 636 § 1 i 3 kpk w zw. z art. 640 kpk.